

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt Rynek Pracy pod Lupą współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

POWIATOWY URZĄD PRACY W TUCHOLI

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE TUCHOLSKIM w 2012 r. (część II – prognostyczna)

Tuchola, sierpień 2013 r.

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
1.1 Źródło informacji.....	3
1.2 Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie tucholskim w roku szkolnym 2011/2012...4	
2. Bezrobotni zarejestrowani według zawodów – stan w końcu grudnia 2012 r.....	4
2.1 Bezrobotni ogółem	4
2.2 Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki	7
2.3 Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki (napływ)	8
3. Prognoza zawodów deficytowych i nadwyżkowych na podstawie badań GUS odnośnie absolwentów szkół wyższych oraz danych z SIO odnośnie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2012 roku	10
Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	13
Zawody deficytowe.....	14
Zawody nadwyżkowe.....	15
Zawody zrównoważone.....	16
Zawody generujące długotrwałe bezrobocie.....	17

1. Wstęp:

Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8 ust. 1. pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Rozporządzenie weszło w życie z dniem 01.07.2010 roku.

Zjawisko bezrobocia wśród absolwentów jest tematyką dość skomplikowaną ze względu na to, że uzależniona jest od wielu czynników. Między innymi kierunków kształcenia, które należałoby ustalać nie tylko w skali powiatu, ale i województwa oraz kraju. Dużo zależy również od koniunktury społeczno-gospodarczej w kraju, a także na świecie. Również zmiany w charakterze pracy mają wpływ na strukturę zawodów. Globalizacja, coraz nowsze technologie oraz zmiany w organizacji pracy składają się na zwiększony popyt na profesjonalistów, co z kolei wiąże się z koniecznością ustawicznego kształcenia się.

Samo przeciwdziałanie bezrobociu nie jest jedyną drogą do jego wyeliminowania. Ważna jest możliwość ingerencji w wykształcenie młodych ludzi, którzy dopiero wejdą na rynek pracy. W tej przestrzeni należy szukać skutecznego sposobu przeciwdziałania bezrobociu już w okresie samego kształcenia młodej osoby, gdy nie zawsze świadomie wybiera ona tą czy inną szkołę, ten czy inny kierunek kształcenia. Uczniowie kończący szkoły ponadgimnazjalne są istotnym segmentem rynku pracy – to właśnie młodzi ludzie kończący szkoły wchodzi na rynek pracy. Nawet w przypadku podejmowania dalszej nauki niejednokrotnie poszukują zatrudnienia.

Poniższy raport jest drugą częścią, prognostyczną monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie tucholskim za rok 2012. Obejmuje dane o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych według szkół i kierunków kształcenia w roku szkolnym 2011/2012.

Raport prognostyczny stanowi uzupełnienie raportu rocznego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Celem badania jest uzyskanie informacji o liczbie absolwentów według zawodów, którzy ukończyli szkołę w 2012 r. oraz o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów w 2013 r. W Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie funkcjonuje termin absolwent. Został on zastąpiony pojęciem bezrobotnego do 25 roku życia oraz osoby do 27 roku życia, którym nie upłynął okres 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

1.1 Źródła informacji:

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- 1) Dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tucholi
- 2) Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za I i II półrocze 2012 r.”.
- 3) Baza MEN dotycząca uczniów i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN.
- 4) Dane statystyczne GUS.

1.2 Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie tucholskim w roku szkolnym 2011/2012:

Na terenie powiatu tucholskiego funkcjonowały następujące szkoły:

- wyższa – 1,
- policealne – 2,
- średnie techniczne – 5,
- średnie ogólnokształcące – 4,
- zasadnicze zawodowe – 11.

Łącznie 23 placówki.

2. Bezrobotni zarejestrowani według zawodów - stan w końcu grudnia 2012 r.:

2.1 Bezrobotni ogółem:

W końcu grudnia 2012 r. zarejestrowanych było 3.807 bezrobotnych tj. o 9,3% więcej niż w grudniu 2011 r. (o 325 osób). Wzrost liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich gminach tj. Kęsowo o 14,9%, Cekcyn o 10,7 %, Tuchola o 10,6%, Gostycyn o 7,8%, Lubiewo o 6,1 %, Śliwice o 3,5%.

W styczniu 2012 r. liczba osób bezrobotnych – w stosunku do grudnia 2011- wzrosła o 294 osoby (8,4%). Liczba bezrobotnych wzrosła również w lutym 2012 r. o 69 osób (1,8%).

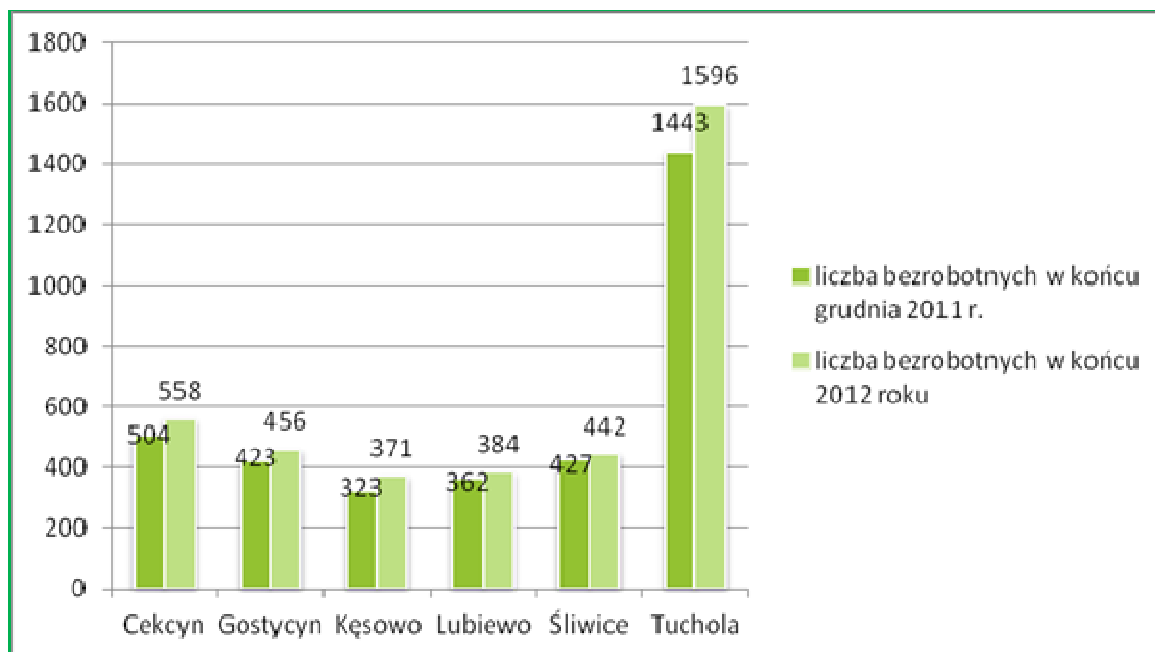
Od marca 2012 r. do sierpnia 2012 r. obserwowaliśmy systematyczny spadek liczby bezrobotnych. Wzrost liczby bezrobotnych nastąpił od miesiąca września 2012 r. do grudnia 2012 r., z wyłączeniem miesiąca października, w którym liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 40 osób w stosunku do miesiąca września.

Tabela 1: Liczba bezrobotnych według podziału na gminy i poszczególne miesiące w 2012 r.:

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych						
	ogółem	Tuchola	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice
Grudzień 2011	3.482	1.443	504	423	323	362	427
Styczeń 2012	3.776	1.568	543	466	370	377	452
Luty 2012	3.845	1.636	543	470	368	385	443
Marzec 2012	3.768	1.604	524	470	373	367	430
Kwiecień 2012	3.606	1.553	504	430	360	352	407
Maj 2012	3.488	1.504	489	421	346	340	388
Czerwiec 2012	3.401	1.725	488	417	324	336	381
Lipiec 2012	3.404	1.448	490	411	331	335	389
Sierpień 2012	3.400	1.417	492	406	351	351	383
Wrzesień 2012	3.473	1.448	502	412	362	359	390
Październik 2012	3.433	1.411	506	410	342	353	411
Listopad 2012	3.680	1.529	534	438	363	391	425
Grudzień 2012	3.807	1.596	558	456	371	384	442
Wzrost/spadek XII 2011 do XII 2012	325	153	54	33	48	22	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 1 do sprawozdania MPiPS-01

Wykres 1: Liczba bezrobotnych według gmin w końcu 2011 i 2012 r.:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 1 do sprawozdania MPiPS-01

Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w grudniu 2012 r. 21,1% (w województwie kujawsko-pomorskim– 17,9%, w kraju – 13,4%). Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim w stosunku do grudnia 2011 r. zwiększyła się o 1,5 pkt procentowego, w kraju o 0,9 pkt procentowego, w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszyła o 2,0 pkt.

Grupa osób bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Bezrobotni poprzednio pracujący klasyfikowani są według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy, a osoby dotychczas niepracujące zgodnie z zawodem wyuczonym (potwierdzonym świadectwem lub dyplomem kształcenia szkolnego lub kursowego).

Tabela 2: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2012 roku według wielkich grup zawodów:

Kod grupy	Nazwa	Bezrobotni w końcu grudnia 2011 r.	Bezrobotni w końcu grudnia 2012 r.	Spadek (-) / wzrost (+)
	Bez zawodu	492	524	+32
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9	8	-1
2	Specjaliści	126	141	+15
3	Technicy i inny średni personel	315	322	+7
4	Pracownicy biurowi	107	115	+8
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	860	922	+62
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i	123	129	+6

Kod grupy	Nazwa	Bezrobotni w końcu grudnia 2011 r.	Bezrobotni w końcu grudnia 2012 r.	Spadek (-) / wzrost (+)
	rybacy			
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1032	1185	+153
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	184	201	+17
9	Pracownicy przy pracach prostych	233	258	+25
10	Siły zbrojne	1	2	+1
	Razem	3482	3807	+325

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 - Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności – załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

W porównaniu do grudnia 2011 r. w widoczny sposób uległa zwiększeniu liczba bezrobotnych właściwie we wszystkich grupach. Największą różnicę odnotowano w grupie 7 (o 153 osoby), w grupie 5 (o 62 osoby) i w grupie 9 (o 25 osób). Zwiększenia w pozostałych grupach nie mają już takiej wagi. W grupie 1 możemy mówić o równowadze – zmniejszenie jedynie o 1. Na wysokim poziomie utrzymywała się także liczba bezrobotnych bez zawodu (524 osoby – zwiększenie o 32 osoby).

Grupami zawodów o najwyższym udziale w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych pozostają „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (31,1% ogółu bezrobotnych), „pracownicy usług i sprzedawcy” (24,2% ogółu) oraz „technicy i inny średni personel” (8,5% ogółu).

W tych trzech wskazanych powyżej grupach zarejestrowanych było 64,4 % ogółu bezrobotnych, a z bezrobotnymi bez zawodu odsetek ten wynosi aż 77,6% ogółu. W pozostałych wielkich grupach zawodów liczba bezrobotnych była już znacznie mniejsza. W kolejnej, pod względem liczby bezrobotnych, grupie zawodowej pozostawali „pracownicy przy pracach prostych”, gdzie zarejestrowanych było 258 osoby, tj. 6,8% ogółu.

Marginalne znaczenie w strukturze grup wielkich posiada grupa „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” (0,21% ogółu - 8 osób) oraz grupa „siły zbrojne” (2 osoba- 0,05%).

Zawodami, w których w końcu grudnia 2012 roku było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych (co najmniej 30 osób), są:

Tabela 3: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2012 roku według zawodów:

L.p.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	IŁOŚĆ
1.	"522301"	Sprzedawca* ¹⁾	494
2.	"722204"	Ślusarz*	181
3.	"752205"	Stolarz*	129
4.	"515303"	Robotnik gospodarczy	106
5.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	89
6.	"931301"	Robotnik budowlany	75
7.	"752105"	Sortowacz materiałów drewnianych	73
8.	"753105"	Krawiec*	69
9.	"331403"	Technik ekonomista*	68
10.	"711202"	Murarz*	64
11.	"512001"	Kucharz*	61
12.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	60
13.	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	46

14.	"411004"	Technik prac biurowych*	45
15.	"513101"	Kelner*	40
16.	"751201"	Cukiernik*	40
17.	"753303"	Szwaczka	39
18.	"514101"	Fryzjer*	36
19.	"432103"	Magazynier	31
20.	"522305"	Technik handlowiec*	30
21.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 - Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności – załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy.

- 1) – „*” oznacza zawód uzyskany w trakcie nauki szkolnej. Dotyczy również oznaczeń w pozostałych tabelach.

W wymienionych wyżej zawodach pozostawało zarejestrowanych 1806 bezrobotnych, którzy stanowili 47,9% ogółu bezrobotnych posiadających zawód.

2.2 Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki:

W końcu grudnia 2012 roku w tut. Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 267 bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2011 r. 262 osoby), w tym 154 kobiety. Osoby z tej grupy stanowiły 7,0 % ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zmalała o 5 osób, a więc o 1,9%. Większość bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowią kobiety (57,7%). W 2012 roku 182 osoby podjęły pracę (w 2011 roku 216 osób).

Tabela 4: Liczba bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg wielkich grup zawodów – stan w dniu 31.12.2012 r.

Kod grupy	Nazwa	Bezrobotni w końcu grudnia 2011 r.	Bezrobotni w końcu grudnia 2012 r.	Spadek (-) / wzrost (+)
	Bez zawodu	79	89	+10
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0	0
2	Specjaliści	33	27	-6
3	Technicy i inny średni personel	47	31	-16
4	Pracownicy biurowi	4	3	-1
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	61	71	+10
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0	1	+1
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	36	43	+7
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2	2	0
9	Pracownicy przy pracach prostych	0	0	0
10	Siły zbrojne	0	0	0
	Razem	262	267	+5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 - Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności – załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

W porównaniu do grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wzrosła o 5 osób – 1,9%. Na uwagę zasługuje zwiększenie liczby bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki bez zawodu. W porównaniu do roku ubiegłego ilość ta zwiększyła się o 10 osób, tj. o 12,6%. Najwięcej bezrobotnych w tej kategorii i posiadających zawód zarejestrowanych było w grupie 5 – 71 osób (26,6% ogółu), 7 – 43 osób (16,1%) oraz w grupie – 31 osób (11,6%). Bardzo duży odsetek do ogółu stanowiły również osoby bez zawodu – 33,3%, tj. 89 osób. W 3 grupach w końcu 2012 r. nie figurowali w ewidencji bezrobotni absolwenci.

Zawodami, w których najwięcej w końcu 2012 roku zarejestrowanych było bezrobotnych absolwentów (co najmniej 4 osoby), są:

Tabela 5: Liczba bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg zawodów – stan w dniu 31.12.2012 r.

L.p.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ILOŚĆ
1.	"522301"	Sprzedawca*	30
2.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	24
3.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	17
4.	"331402"	Technik agrobiznesu*	7
5.	"514101"	Fryzjer*	7
6.	"522305"	Technik handlowiec*	6
7.	"235107"	Pedagog	5
8.	"311504"	Technik mechanik*	5
9.	"331403"	Technik ekonomista*	5
10.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	4
11.	"741103"	Elektryk*	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 - Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności – załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Analizując bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych grupach możemy zauważyć, że podobnie jak w 2011 r., najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodach grupy 5 (sprzedawca – 30 osób i kucharz małej gastronomii – 24 osób) oraz w grupie 7 (mechanik pojazdów samochodowych – 17 osób). W grupie 3, pomimo, że zarejestrowanych było 17 osób, w poszczególnych zawodach było większe rozdrobnienie ilości zarejestrowanych bezrobotnych (najwięcej - technik agrobiznesu 7 osób, technik mechanik – 5 osób oraz technik ekonomista – 5 osób). 89 absolwentów nie posiadało zawodu.

2.3 Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (napływ):

W 2012 roku zarejestrowały się 623 osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (14,4% ogółu rejestrujących się w tym okresie bezrobotnych), w tym 354 kobiety. Wśród tego grona 107 osób to absolwenci szkół wyższych, w tym 82 to kobiety. Bardzo duży odsetek w tej kategorii stanowili absolwenci bez zawodu – 232 osoby (37,2% ogółu).

Tabela 6: Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki nowo zarejestrowanych w 2012 roku - według wielkich grup zawodów.

Kod grupy	Nazwa	Bezrobotni rejestrowani w 2011 r.	Bezrobotni rejestrowani w 2012 r.	Spadek (-) / wzrost (+)
	Bez zawodu	237	232	-5
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0	0
2	Specjaliści	86	86	0
3	Technicy i inny średni personel	80	82	+2
4	Pracownicy biurowi	11	18	+7
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	101	115	+14
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2	5	+3
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	69	80	+11
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5	5	0
9	Pracownicy przy pracach prostych	1	0	-1
10	Siły zbrojne	0	0	0
	Razem	592	623	+31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3-Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności, załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w 2012 roku wzrosła, do analogicznego okresu w roku ubiegłym, o 31 osób tj. 5,2%.

Najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowało się w grupie: 5 „Pracownicy usług i sprzedawcy” – 115 osób, w grupie 2 „Specjaliści” – 86 osób oraz w grupie 3 „Technicy i inny średni personel” – 82 osób.

W 3 grupach wielkich nie odnotowano żadnej rejestracji osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Tabela 7: Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki nowo zarejestrowanych w 2012 roku - według zawodów.

Lp.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ILOŚĆ
1.	"522301"	Sprzedawca*	54
2.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	34
3.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	32
4.	"311504"	Technik mechanik*	15
5.	"331403"	Technik ekonomista*	14
6.	"351203"	Technik informatyk*	14
7.	"235107"	Pedagog	11
8.	"514101"	Fryzjer*	10
9.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	9
10.	"213207"	Inżynier zootechniki	8
11.	"331402"	Technik agrobiznesu*	8

13.	"314202"	Technik architektury krajobrazu*	6
14.	"722204"	Ślusarz*	6
15.	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	5
16.	"411004"	Technik prac biurowych*	5
17.	"522305"	Technik handlowiec*	5
18.	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3-Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności, załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Duży napływ nastąpił także wśród absolwentów bez zawodu – 232 osoby.

3. Prognoza zawodów deficytowych i nadwyżkowych na podstawie badań GUS odnośnie absolwentów szkół wyższych oraz danych z SIO odnośnie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2012 roku:

Na podstawie danych GUS odnośnie absolwentów szkoły wyższej oraz wyników badań SIO dotyczących uczniów i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2012 r. zlokalizowanych na terenie powiatu tucholskiego pozyskano informacje o strukturze zawodowej absolwentów, a także dane o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów w roku następnym.

Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie tucholskim w 2012 r. ukończyło 817 osób (w 2011 r. – 910). Biorąc pod uwagę szkoły ponadgimnazjalne, najwięcej osób (270) ukończyło szkoły średnie techniczne - technika, co stanowiło 33,05% ogółu absolwentów. W 2012 roku wśród osób kończących szkoły średnie techniczne liczba absolwentów zmalała o 13 osób w stosunku do roku ubiegłego.

Następną pod względem liczebności grupę absolwentów stanowią osoby kończące zasadnicze szkoły zawodowe – 206 osób, tj. 25,21% ogółu absolwentów. W porównaniu do roku ubiegłego liczba absolwentów kończących ten poziom wykształcenia zwiększyła się o 8 osób.

W Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi studia zawodowe z tytułem inżyniera ukończyło 132 absolwentów (w 2011 r. – 136). Kierunek inżynierii środowiska ukończyło 12 absolwentów (natomiast w 2011 – 25 absolwentów), kierunek leśnictwo ukończyło 101 absolwentów (w 2011 – 96), na kierunku architektura krajobrazu dyplom ukończenia studiów otrzymało 19 absolwentów (w 2011 – 15). Z dostępnych danych nie wynika jednak, jaka jest przewidywana liczba absolwentów tej uczelni w 2013 roku.

Według liczby przewidywanych absolwentów w 2013 r. najwięcej osób ukończy średnie szkoły techniczne – 272 osoby tj. 36,66% ogółu absolwentów oraz szkoły średnie ogólnokształcące 230 osób, co stanowi 31,0 % ogółu absolwentów. Szczegółowe zestawienie zawiera Tabela 8.

Tabela 8. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i szkół wyższych w powiecie tucholskim w latach 2012-2013 według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	Liczba absolwentów w 2012 r.	w %	Przewidywana liczba absolwentów w 2013 r.	w %
Szkoły wyższe	132	16,16	*	*
Szkoły policealne	42	5,14	46	6,20
Szkoły średnie techniczne	270	33,05	272	36,66
Szkoły średnie ogólne	167	20,44	230	31,00
Szkoły zawodowe	206	25,21	194	26,18
Ogółem	817	100,00	742	100,00

*brak danych

Źródło: Dane o szkołach wyższych z GUS oraz dane o uczniach szkół ponadgimnazjalnych SIO MEN

Wśród zawodów najczęściej zdobywanych przez absolwentów, dominuje zawód technika leśnika, technika informatyka, technika architektury krajobrazu, technika mechanika i technika ekonomisty oraz zawody sprzedawcy, kucharza małej gastronomii i mechanika pojazdów samochodowych. Szczegółowe informacje o uzyskiwanych zawodach wśród absolwentów szkół powiatu tucholskiego zawiera Tabela 9. Zawiera ona również informacje o liczbie zarejestrowanych w końcu 2012 roku bezrobotnych w danych zawodach.

Tabela 9. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie tucholski w latach 2012 i 2013:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	w tym	Przewidywani absolwenci w roku 2013	(5):(3) w %
				Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie wyższe						
"213105"	Biolog	0	1	0	0	0
"213203"	Inżynier leśnictwa	101	0	0	0	0
"213207"	Inżynier zootechniki	0	1	0	0	0
"213303"	Specjalista ochrony	0	2	0	0	0
"214202"	Inżynier budownictwa	0	1	0	0	0
"214207"	Inżynier budowy dróg	0	1	0	0	0
"214302"	Inżynier inżynierii	0	1	0	0	0
"214390"	Pozostali inżynierowie	12	0	0	0	0
"216201"	Architekt krajobrazu	19	0	0	0	0
"227101"	Diagnosta laboratoryjny	0	1	0	0	0
"227203"	Diagnosta laboratoryjny	0	1	0	0	0
"234113"	Nauczyciel nauczania	0	1	0	0	0
"234201"	Nauczyciel przedszkola	0	3	0	0	0
"235107"	Pedagog	0	4	0	0	0
"242217"	Specjalista administracji	0	4	0	0	0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie tucholskim w 2012 roku – II część (prognostyczna)

"242224"	Specjalista do spraw	0	2	0	0	0
"251902"	Specjalista zastosowań	0	1	0	0	0
"263102"	Ekonomista	0	1	0	0	0
"263304"	Politolog	0	1	0	0	0
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
"311204"	Technik budownictwa*	0	1	0	0	0
"311504"	Technik mechanik*	23	5	5	23	21,7391
"314202"	Technik architektury	20	2	2	26	10
"314207"	Technik rolnik*	0	1	0	0	0
"314301"	Technik leśnik*	99	0	0	92	0
"322002"	Technik żywienia i	0	0	0	0	0
"325509"	Technik bezpieczeństwa i	16	0	0	12	0
"325905"	Opiekunka dziecięca*	0	1	0	0	0
"331402"	Technik agrobiznesu*	25	6	6	29	24
"331403"	Technik ekonomista*	41	5	5	42	12,1951
"333107"	Technik logistyk*	0	1	0	0	0
"334306"	Technik administracji*	11	3	3	14	27,2727
"343403"	Technik organizacji usług	18	2	2	23	11,1111
"351203"	Technik informatyk*	29	3	3	27	10,3448
"512001"	Kucharz*	6	1	1	0	16,6667
"514105"	Technik usług fryzjerskich*	0	1	0	0	0
"522305"	Technik handlowiec*	20	7	7	21	35
"541315"	Technik ochrony fizycznej	4	0	0	9	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
"000000"	Bez zawodu	167	52	28	230	16,7665
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
"512001"	Kucharz*	0	0	0	0	0
"512002"	Kucharz małej	44	17	16	43	36,3636
"514101"	Fryzjer*	10	6	6	10	60
"522301"	Sprzedawca*	42	16	15	30	35,7143
"613003"	Rolnik*	6	0	0	1	0
"711202"	Murarz*	2	1	1	4	50
"711301"	Kamieniarz*	1	1	1	0	100
"711501"	Cieśla*	2	1	1	0	50
"712604"	Monter instalacji i urządzeń	3	2	2	4	66,6667
"712902"	Monter suchej zabudowy	0	0	0	0	0
"713101"	Malarz - tapeciarnik*	8	2	2	3	25
"721306"	Błacharz samochodowy*	1	1	1	2	100
"722204"	Ślusarz*	4	1	1	2	25
"723103"	Mechanik pojazdów	42	18	17	24	40,4762
"741103"	Elektryk*	7	4	3	11	42,8571
"741201"	Elektromechanik*	0	0	0	1	0
"741203"	Elektromechanik pojazdów	0	0	0	11	0
"742110"	Monter elektronik - układy	1	1	1	0	100

"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	5	2	2	8	40
"751201"	Cukiernik*	4	3	2	5	50
"751204"	Piekarz*	0	0	0	2	0
"751402"	Przetwórcza owoców i	0	1	0	0	0
"752205"	Stolarz*	8	3	3	3	37,5
"753402"	Tapicer*	0	0	0	1	0
"818116"	Operator urządzeń	0	0	0	0	0
"834103"	Mechanik - operator	15	2	2	29	13,3333

Źródło: Dane o szkołach wyższych z GUS oraz dane o uczniach szkół ponadgimnazjalnych SIO MEN

Z powyższego zestawienia wynika, że spośród absolwentów szkół wyższych w końcu 2012 r. w rejestrze PUP w Tucholi pozostawało 268 osób. Spośród absolwentów szkół wyższych dotyczyło to 26 osób (nikt z uczelni tucholskiej), 39 absolwentów szkół średnich zawodowych i policealnych (34 ze szkół powiatu tucholskiego, w tym 3 ze szkoły policealnej), 52 absolwentów szkół ogólnokształcących (28 z tucholskich) oraz 82 szkół zasadniczych zawodowych (76 powiat tucholski). Poza tym spośród zarejestrowanych w końcu XII'2012 r. absolwentów szkół średnich i zasadniczych zawodowych 44 było bez zawodu. Niestety w stosunku do 25 absolwentów błędnie określono w bazie SI SYRIUSZ poziom wykształcenia, uzyskany zawód lub jedno i drugie.

Najwięcej bezrobotnych absolwentów kończących szkoły zlokalizowane na terenie powiatu tucholskiego zarejestrowanych było w końcu 2012 r. z zawodami: mechanika pojazdów samochodowych, sprzedawcy, kucharza małej gastronomii oraz technika handlowca. Proporcjonalnie duży odsetek zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano również wśród absolwentów posiadających zawód technika agrobiznesu, technika mechanika oraz technika ekonomisty.

3.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe:

***Zawód deficytowy** to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.*

***Zawód nadwyżkowy** to zawód, w którym liczba osób poszukujących pracy jest wyższa, niż zapotrzebowanie na ten zawód na rynku pracy.*

*Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych (napływ) wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby rejestrujących się (napływ) bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.*

Przyjmuje się, że:

- zawody o wskaźniku większym od 1,1 to **zawody deficytowe**,
- zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale 0,9 do 1,1 to **zawody zrównoważone**,
- zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to **zawody nadwyżkowe**.

3.1.1 Zawody deficytowe:

Spśród 577 zawodów reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 r., 78 zawodów to zawody deficytowe (13,5%), z czego 55 przybrało wartość MAX (wpłynęły zgłoszenia wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast nie zarejestrowała się żadna osoba bezrobotna).

Tabela 10: Zawody deficytowe w powiecie tucholskim w 2012 roku:

L.p	KOD	NAZWA ZAWODU	Oferty zgłoszone w 2012 r.	Zarejestrowani bezrobotni w 2012 r.	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	"343901"	Animator kultury*	0,6667	0,0833	8
2.	"331203"	Referent (asystent) bankowości	0,5	0,0833	6
3.	"412001"	Sekretarka	1	0,1667	6
4.	"422603"	Rejestratorka medyczna	0,5	0,0833	6
5.	"325905"	Opiekunka dziecięca*	1,9167	0,5	3,8333
6.	"731305"	Złotnik - jubiler*	0,5833	0,1667	3,5
7.	"931203"	Meliorant	0,8333	0,25	3,3333
8.	"311502"	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	0,25	0,0833	3
9.	"722312"	Szlifierz metali	0,5	0,1667	3
10.	"811106"	Operator ładowarki	0,25	0,0833	3
11.	"817207"	Operator strugarek i frezarek do drewna	0,6667	0,25	2,6667
12.	"524902"	Doradca klienta	0,75	0,3333	2,25
13.	"333105"	Spedytor	0,1667	0,0833	2
14.	"532102"	Opiekun medyczny*	0,3333	0,1667	2
15.	"712501"	Monter / składacz okien	0,1667	0,0833	2
16.	"722301"	Frezer	0,1667	0,0833	2
17.	"515303"	Robotnik gospodarczy	16,75	8,75	1,9143
18.	"411004"	Technik prac biurowych*	9,8333	5,5	1,7879
19.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	1,8333	1,0833	1,6923
20.	"741201"	Elektromechanik*	0,25	0,1667	1,5
21.	"751203"	Karmelarz	0,25	0,1667	1,5
22.	"941201"	Pomoc kuchenna	1,3333	1	1,3333
23.	"752208"	Stolarz meblowy	1,0833	0,9167	1,1818

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3-Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności, załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy.

Spśród przedstawionych w tabeli 23 zawodów deficytowych najczęściej należy do grupy wielkiej „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 7 zawodów – 30,4%, „technicy i inny średni personel”- 6 zawodów – 26,1%, po 3 zawody w grupie „pracownicy biurowi” i „pracownicy usług i sprzedawcy”- po 13% oraz po 2 zawody w grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” i „pracownicy przy pracach prostych” – po 8%. W czołówce zawodów najbardziej deficytowych w oparciu o wskaźnik intensywności deficytu znalazły się: animator kultury (8), referent bankowości, sekretarka i rejestratorka medyczna (po 6).

3.1.2 Zawody nadwyżkowe:

Zawodów nadwyżkowych, czyli takich w których liczba ofert pracy w danym zawodzie była niższa niż liczba osób bezrobotnych, odnotowano 85 (14,7%). W 414 zawodach (71,7%) nie odnotowano zgłoszenia żadnej oferty pracy. W takich przypadkach wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów przyjmuje wartość „0,0000”.

Tabela 11: Zawody nadwyżkowe w powiecie tucholskim w 2012 r.:

L.p	KOD	NAZWA ZAWODU	Oferty zgłoszone w 2012 r.	Zarejestrowani bezrobotni w 2012 r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	"331403"	Technik ekonomista*	0,0833	6	0,0139
2.	"751204"	Piekarz*	0,0833	2,5	0,0333
3.	"713101"	Malarz - tapeciarz*	0,0833	2,4167	0,0345
4.	"621002"	Robotnik leśny	0,0833	2,0833	0,04
5.	"522301"	Sprzedawca*	1,75	40,8333	0,0429
6.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,0833	1,75	0,0476
7.	"712303"	Tynkarz	0,0833	1,75	0,0476
8.	"931301"	Robotnik budowlany	0,4167	6,8333	0,061
9.	"741103"	Elektryk*	0,0833	1,0833	0,0769
10.	"752205"	Stolarz*	1,25	14,5833	0,0857
11.	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0,0833	0,9167	0,0909
12.	"213207"	Inżynier zootechniki	0,0833	0,8333	0,1
13.	"713102"	Malarz budowlany	0,0833	0,8333	0,1
14.	"314301"	Technik leśnik*	0,1667	1,5	0,1111
15.	"711601"	Brukarz	0,0833	0,75	0,1111
16.	"712602"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,0833	0,75	0,1111
17.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,8333	6,5833	0,1266
18.	"514101"	Fryzjer*	0,3333	2,5833	0,129
19.	"263102"	Ekonomista	0,0833	0,5833	0,1429
20.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	0,0833	0,5833	0,1429
21.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,3333	2,25	0,1481
22.	"711202"	Murarz*	0,8333	5,5833	0,1493
23.	"751103"	Przetwórca ryb	0,1667	1,0833	0,1538
24.	"351203"	Technik informatyk*	0,5	3,1667	0,1579
25.	"314202"	Technik architektury krajobrazu*	0,1667	1	0,1667
26.	"512001"	Kucharz*	1	5,3333	0,1875
27.	"722204"	Ślusarz*	3	15,8333	0,1895
28.	"233012"	Nauczyciel języka polskiego	0,0833	0,4167	0,2
29.	"512002"	Kucharz małej	1,25	5,8333	0,2143

		gastronomii*			
30.	"613003"	Rolnik*	0,1667	0,75	0,2222

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 -Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności, załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Spośród przedstawionych 30 zawodów nadwyżkowych najczęściej należy do grupy wielkiej „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 14 zawodów – 46,7 %, „pracownicy usług i sprzedawcy” oraz „technicy i inny średni personel” – po 4 zawody (po 13,3%). Do najbardziej nadwyżkowych zawodów należą: technik ekonomista (0,0139), piekarz (0,0333), malarz – tapeciarski (0,0345).

W zawodach nadwyżkowych większość stanowią zawody występujące wśród absolwentów 2012 r. Jest to na tyle niepokojące, że powtarza się to od kilku lat i jak dotąd nie ma wpływu na profile kształcenia.

3.1.3 Zawody zrównoważone:

Tabela 12: Zawody zrównoważone w powiecie tucholskim w 2012 roku:

L.p	KOD	NAZWA ZAWODU	Średnia miesięczna liczba ofert zgłoszone w 2012 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 r.	Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki zawodów
1.	"122102"	Kierownik działu sprzedaży	0,0833	0,0833	1
2.	"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,25	0,25	1
3.	"216601"	Grafik komputerowy DTP	0,0833	0,0833	1
4.	"263506"	Wychowawca w jednostkach penitencjarnych	0,0833	0,0833	1
5.	"314401"	Kontroler jakości produktów spożywczych	0,0833	0,0833	1
6.	"321301"	Technik farmaceutyczny*	0,0833	0,0833	1
7.	"322001"	Dietetyk*	0,0833	0,0833	1
8.	"343402"	Szef kuchni (kuchmistrz)	0,0833	0,0833	1
9.	"421103"	Kasjer bankowy	0,1667	0,1667	1
10.	"721205"	Spawacz metodą MIG	0,0833	0,0833	1
11.	"722314"	Tokarz w metalu	0,1667	0,1667	1
12.	"722402"	Szlifierz ostrzarszy	0,0833	0,0833	1
13.	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	0,25	0,25	1
14.	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	0,1667	1
15.	"752106"	Suszarniowy drewna	0,1667	0,1667	1
16.	"818116"	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego*	0,0833	0,0833	1
17.	"833101"	Kierowca autobusu	0,25	0,25	1
18.	"834107"	Operator maszyn rolniczych	0,0833	0,0833	1
19.	"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	0,0833	0,0833	1
20.	"932907"	Pomocnik lakiernika	0,1667	0,1667	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 -Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności, załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy.

Spośród 577 zawodów ujętych w niniejszym monitoringu, 20 to zawody zrównoważone (3,5%).

3.1.4 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie:

Uwzględniając liczbę zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie w końcu 2012 r. oraz liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w 2012 r. możliwe jest prognozowanie wskaźnika długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie.

Tabela 13: Wskaźnik długotrwałego bezrobocia wg grup zawodów:

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1.	"7537"	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	1
2.	"2120"	Matematycy, statystycy i pokrewni	1
3.	"7311"	Mechanicy precyzyjni	1
4.	"2144"	Inżynierowie mechanicy	1
5.	"2153"	Inżynierowie telekomunikacji	1
6.	"7513"	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	1
7.	"7133"	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	1
8.	"3132"	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1
9.	"2359"	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	1
10.	"4415"	Pracownicy działów kadr	1
11.	"5322"	Pracownicy domowej opieki osobistej	1
12.	"5329"	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1
13.	"9621"	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1
14.	"9214"	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	1
15.	"8342"	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	1
16.	"5311"	Opiekunowie dziecięcy	0,6667
17.	"8312"	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0,6667
18.	"9613"	Zamiatacze i pokrewni	0,625
19.	"7536"	Obuwnicy i pokrewni	0,6154
20.	"4323"	Pracownicy do spraw transportu	0,6
21.	"9629"	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,6
22.	"7213"	Błacharze	0,5833
23.	"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5405
24.	"4211"	Kasjerzy bankowi i pokrewni	0,5
25.	"7121"	Dekarze	0,5
26.	"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,5
27.	"4120"	Sekretarki (ogólne)	0,5
28.	"3111"	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0,5
29.	"4214"	Windykatorzy i pokrewni	0,5
30.	"7211"	Formierze odlewniczy i pokrewni	0,5
31.	"6129"	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5
32.	"7532"	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,5
33.	"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,5

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie tucholskim w 2012 roku – II część (prognostyczna)

34.	"8131"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,5
35.	"3521"	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0,5
36.	"2114"	Specjaliści nauk o Ziemi	0,5
37.	"2166"	Projektanci grafiki i multimediiów	0,5
38.	"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	0,5
39.	"4311"	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	0,5
40.	"3312"	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,5
41.	"7313"	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0,5
42.	"7125"	Szklarze	0,5
43.	"7318"	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,5
44.	"8213"	Monterzy sprzętu elektronicznego	0,5
45.	"9111"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika 3-Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności, załącznik do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy.

Powyższe grupy zawodów charakteryzują się wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia w przedziale od 0,5 do 1,0.